



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ – 4112-15-01/2012

S/12/024

# WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

ul. Kraszewskiego 8, 35-016 Rzeszów

T +48 17 780 23 00, F +48 17 780 23 06

[lrz@nik.gov.pl](mailto:lrz@nik.gov.pl)

## I. Dane identyfikacyjne kontroli

|                                     |                                                                                                                                |
|-------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Numer i tytuł kontroli              | S/12/024 – Prawidłowość działań samorządu Miasta Mielca w kwestii zabezpieczenia drogi dojazdowej do mieleckiego Osiedla Łuże. |
| Jednostka przeprowadzająca kontrolę | Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie.                                                                                |
| Kontroler                           | Władysław Tabasz, doradca prawny, upoważnienie do kontroli nr 84401 z dnia 05.11.2012 r.<br>[dowód: akta kontroli str. 1-2]    |
| Jednostka kontrolowana              | Urząd Miasta Mielca                                                                                                            |
| Kierownik jednostki kontrolowanej   | Janusz Chodorowski, Prezydent Miasta Mielca.<br>[dowód: akta kontroli str. 3]                                                  |

## II. Ocena kontrolowanej działalności

### Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania samorządu Miasta Mielca w kwestii zabezpieczenia drogi dojazdowej do części Osiedla Rzochów – ulica Łuże.

### Uzasadnienie oceny ogólnej

Samorząd Miasta Mielca realizował w okresie objętym kontrolą obowiązek wynikający z zapisów art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (j.t. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), w której ustawodawca postanowił, że zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy, w tym budowa dróg lokalnych.

Samorząd Miasta Mielca (funkcjonujący w obecnej formule od 1990 r.) podejmował prace planistyczne dla obszarów położonych w granicach administracyjnych miasta, w tym dotyczących sieci drogowej w obrębie części Osiedla Rzochów – ulica Łuże.

Samorząd Mielca podejmował próby urealnienia dojazdu do ulicy Łuże od strony drogi wojewódzkiej nr 875, co byłoby naturalną konsekwencją zastanego stanu użytkowania przez mieszkańców Łuża części duktu leśnego (tzw. drogi poligonowej we władaniu Lasów Państwowych) oraz działki leśnej nr 593 nie mającej statusu drogi (pomiędzy drogą poligonową i północnym krańcem ulicy Łuże). W tej sprawie występował do samorządu Gminy (wiejskiej) Mielec z ofertą przejęcia do zasobów miejskich części gruntów, na których usytuowany jest wspomniany wyżej szlak drogowy od ulicy Łuże do drogi wojewódzkiej nr 875.

Samorząd Miasta Mielca wprowadził zadeklarował na rzecz Starostwa Mieleckiego kwotę 250 000 zł, jako udział we wspólnej inwestycji drogowej, ale kosztorys inwestorski zadania opiewał na kwotę 2 177 740,17 zł, i wobec tak niskiego wsparcia ze strony Miasta samorząd Powiatu Mieleckiego zaniechał inwestycji planowanej do realizacji wiosną 2012 r.

W okresie objętym kontrolą Samorząd Mielca, działający w imieniu własnym bądź samorządu Osiedla Rzochów, nie zawierał jakichkolwiek porozumień z zarządcą tzw. drogi poligonowej (Lasami Państwowymi) na użytkowanie przez mieszkańców dawnej wsi Łuże, odcinka tejże drogi od skrzyżowania z drogą nr 875 do szlabanu uniemożliwiającego dalszy przejazd do drogi powiatowej i dalej po gruntach oznaczonych jako działka nr 593 do ulicy Łuże. Samorząd Mielca nie podejmował próby wykorzystania zapisów w tzw. *specustawie drogowej*, tj. ustawie z dnia 10 kwietnia 2003 r. *o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych* (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 721, ze zm.), umożliwiających np. połączenie ulicy Łuże (której zarządcą jest Miasto Mielec) z drogą wojewódzką nr 875, jako szlakiem najkrótszym i sankcjonującym faktyczny stan użytkowania szlaku. Uzasadnieniem do tego typu zachowania samorządu miejskiego Mielca był zapis w cytowanej ustawie *o szczególnych zasadach ...*, że prowadzenie inwestycji skutkuje przeniesieniem prawa własności gruntów zajętych pod gminną drogę publiczną na rzecz gminy, na terenie której inwestycja jest realizowana, tj. Gminy (wiejskiej) Mielec. Droga tzw. poligonowa leży na terenie tejże Gminy Mielec – obręb Szydłowiec, na działach gruntowych leśnych nr 640/2, 641, 642. Nie wzięto jednak pod uwagę kolejnych uregulowań cytowanej ustawy, gdzie w art. 20 ust. 1 przyjęto, że samorządowa jednostka organizacyjna otrzymuje z mocy prawa, nieodpłatnie, w trwały zarząd odpowiednio nieruchomości stanowiące własność Skarbu Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego, z dniem, w którym decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej dotycząca tych nieruchomości stała się ostateczna.

### III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu  
faktycznego

Wojewódzka Rada Narodowa w Rzeszowie uchwałą Nr IV/24/84 z dnia 20 grudnia 1984 r. w *sprawie zmiany granic miasta Mielca i Strzyżowa*, określiła włączenie wsi Rzochów (wraz z przysiółkiem Łuże) do miasta Mielca z gminy Mielec. Zarządzeniem Wojewody Rzeszowskiego Nr 15/85 z dnia 9 marca 1985 r. w sprawie szczegółowego opisu granic obszarów włączonych do miasta Mielca, określono granice nie wskazując na połączenia drogowe wobec zastanego stanu drogi wojewódzkiej z Rzochowa do Przylęka.

Łuże jest przysiółkiem (częścią) Osiedla Rzochów i łączy je z Rzochowem droga powiatowa o długości około 7 km. Wspomniana droga powiatowa to nieutwardzony trakt śródleśny, do 1999 r. kwalifikowana jako droga wojewódzka, a następnie droga powiatowa oznaczona w ewidencji jako szlak 1-162R. Połączenie Łuża z Mielcem drogą powiatową (wymagającą budowy od podstaw na odcinku około 7 km) przez tzw. Rzemieński Las a następnie ul. Kolejową w Osiedlu Rzochów i drogą wojewódzką nr 986 to odcinek długości około 14 km. Natomiast połączenie z Mielcem duktem leśnym i tzw. drogą poligonową (długości około 2 km) i dalej drogą wojewódzką nr 875 to odcinek około 5 km. Łuże jako śródleśna osada (dawniej oddzielna wioska) nie ma statusu osiedla. W strukturze miejskiej i Osiedla Rzochów organizm ten określany jest jako „ulica Łuże”.

Lokalne i regionalne media donosiły, że co najmniej od dwudziestu lat mieszkańcy zgłaszali potrzebę utwardzenia dojazdu, choćby ze względu na ewentualny przejazd ambulansu do chorej osoby. Łuże zamieszkuje blisko ponad 60 mieszkańców, ale tutejsze tereny stają się coraz bardziej atrakcyjne, o czym świadczą składane w mediach oferty. Samorząd Miasta Mielca wykonał remont drogi wewnątrzosiedlowej, tj. właśnie ulicy Łuże, nie mającej jednak formalnego połączenia z jakąkolwiek drogą wylotową w kierunku Mielca. W celu rozwiązania

problemu połączenia ul. Łuże z drogą wojewódzką nr 875 i dalej z centrum Mielca, samorząd Miasta Mielca w marcu 2012 r. podjął nieskuteczną próbę zmiany granic miasta Mielca „w celu ostatecznego załatwienia problemu dojazdu do enklawy Mielca, tj. Osiedla Łuże”. Prezydent Mielca wymienił w tej sprawie (poszerzenia granic ewidencyjnych miasta Mielca o część obrębu nr 44 Szydłowiec) korespondencję z wójtem Gminy Mielec, w skład której wchodzi obręb nr 44. Wójt Gminy Mielec odpowiedział jednak, że „Samorząd Gminy Mielec nie jest zainteresowany współdziałaniem przy zmianie granic Gminy Mielec”.

Samorząd Miasta Mielca jest właścicielem tablicy usytuowanej przy zjeździe z drogi wojewódzkiej nr 875, sygnalizującej strzałką zjazd do „Mielec os. Łuże”, w warunkach kiedy przejazd tzw. drogą poligonową jest przegrodzony szlabanem w kierunku drogi powiatowej, a przejazd lasem jest nieuprawniony w świetle obowiązującego stanu właścicielskiego lasu (działka gruntowa nr 593) w kierunku północnego krańca ulicy Łuże, chociaż dotychczas Nadleśnictwo Tuszyna nie stwarzało jakichkolwiek ograniczeń w korzystaniu z przejazdu. W strukturze miasta Mielca nie określono osiedla o nazwie Łuże, a nazwa jest tylko nazwą potoczną. Jednocześnie należy podkreślić, że Samorząd Mielca podjął w roku 2012 rozmowy z Nadleśnictwem Tuszyna w sprawie ewentualnego nabycia przez Gminę Miejską Mielec prawa służebności przejazdu do ulicy Łuże.

W kwietniu 2009 r. mieszkańcy Łuża zwrócili się do Starosty Mieleckiego z prośbą o pomoc w zbudowaniu drogi dojazdowej wykorzystując tzw. drogę poligonową. Starosta Mielecki postanowieniem z dnia 25 sierpnia 2009 r. przekazał podanie wnioskujących do realizacji Prezydentowi Miasta Mielca „wg właściwości rzeczowej”. Prezydent Mielca złożył do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Tarnobrzegu zażalenie na postanowienie (pismem z dnia 1 września 2009 r.) podnosząc, że „nie do przyjęcia jest teza, że prezydent może realizować cele publiczne dotyczące budowy dróg na terenie gmin innych niż Mielec zwłaszcza, że zastosowanie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. *o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych* skutkuje przeniesieniem prawa własności gruntów zajętych pod gminną drogę publiczną na rzecz gminy, na terenie której inwestycja jest realizowana”. Starosta Mielecki postanowieniem z dnia 2 października 2009 r. uchylił swoje postanowienie w całości biorąc za uzasadnienie okoliczności podniesione przez Prezydenta Miasta Mielca oraz zgodę wnioskodawców na taki sposób rozstrzygnięcia.

Prezydent Miasta Mielca został poinformowany przez Starostę Powiatu Mieleckiego, że samorząd Powiatu Mieleckiego podjął decyzję o przygotowywaniu inwestycji w trybie cytowanej wyżej ustawy *o szczególnych zasadach*, tzw. specustawy. Prezydent Miasta Mielca został także poinformowany o zakresie przygotowań oraz trudnościach w samodzielnym sfinansowaniu przez Powiat Mielecki tejże inwestycji, z propozycją współfinansowania. Rada Miejska w Mielcu uchwałą z dnia 1 lutego 2012 r. (Nr XVIII/138/2012) przeznaczyła z budżetu miasta kwotę 250.000 zł, co stanowiłoby 25% wartości inwestycji. Jednakże Starosta Powiatu Mieleckiego powiadomił Prezydenta Miasta Mielca, że wobec propozycji sfinansowania przez Gminę Miejską Mielec zaledwie 25% inwestycji oraz braku zabezpieczenia finansowego w budżecie powiatu, odstępuje od zamiaru złożenia dokumentacji o wydanie zezwolenia na inwestycję drogową pod nazwą „Budowa drogi do osiedla Łuże”.

Prezydent Miasta Mielca otrzymał ze Starostwa Mieleckiego pismo z dnia 4 grudnia 2012 roku, z propozycją wspólnej inwestycji drogowej do osiedla Łuże, przy założeniu współfinansowania przez Miasto Mielec 50% wartości inwestycji.

[dowód: akta kontroli str. 4-41]

Ustalone  
nieprawidłowości

## IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli<sup>1</sup>, wnosi o:

1. Kontynuowanie starań w celu zapewnienia mieszkańcom dojazdu do Osiedla Łuże, mając na względzie obowiązki wynikające z zapisów art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o *samorządzie gminnym* (j.t. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), wskazujące na konieczność zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty, w tym budowy dróg lokalnych.

## IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Rzeszów,                      dnia                      grudnia 2012 r.

Kontroler  
Władysław Tabasz  
Doradca prawny

Najwyższa Izba Kontroli  
Delegatura w Rzeszowie

Dyrektor  
Stanisław Sikora

.....  
*podpis*

.....  
*podpis*

---

<sup>1</sup> Dz.U. z 2012 r., poz.82

